

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

22. maj 2007

Danmarks Statistik/ MSC/ BDY

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvartalsstatistikker over ledige stillinger i Fællesskabet, KOM (2007) 76 endelig, af 12. marts 2007.

Hermed sendes et opdateret grundnotat indeholdende høringssvar.

Notatet oversendes ligeledes til Folketingets Erhvervsudvalg.

Resumé

Formålet med forslaget er dels, som led i ØMU-handlingsplanen, at imødekomme efterspørgslen efter en central beskæftigelsesindikator, der kan anvendes til at vurdere og gennemføre europæisk økonomisk politik, og dels, som led i Lissabon-strategien, at skabe grundlag for overvågning og analyser af omfanget og strukturen i efterspørgslen af arbejdskraft.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte d. 12. marts 2007 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU d. 20. marts 2007.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til traktatens artikel 251.

Formålet med forslaget er, som led i ØMU-handlingsplanen, at udarbejde en central økonomisk konjunkturindikator, der kan indgå i vurderingen af arbejdsmarkedsforholdene i EU-området. Variablen indgår i gruppen af indikatorer, der er udpeget som særligt vigtige for konjunkturvurdering og gennemførelse af europæisk økonomisk politik.

Formålet med statistikken over ledige stillinger er desuden, som led i Lissabon-strategien, at imødekomme efterspørgslen efter statistik, der kan bruges til at overvåge og analysere omfanget af og strukturen i efterspørgslen af arbejdskraft og bl.a. kortlægge mangel på arbejdskraft, flaskehalse og uligevægt mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft i forskellige regioner, aktiviteter eller erhverv.

Desuden vil statistikken være vigtig for en række nationale brugere med henblik på at overvåge og analysere arbejdsmarkedet samt kunne indgå som grundlag for nationale beslutninger om arbejdsmarkedspolitik. Forordningen åbner dog for, at der på sigt etableres en fælles europæisk stikprøve til opstilling af fællesskabskøn. Det kan få den konsekvens, at der ikke kan laves en særskilt statistik for Danmark.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedr. proceduren om fælles beslutningstagen. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at sammenlignelige statistikker over ledige stillinger ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsniveau.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende bestemmelser på området.

5. Høring

Forslaget blev sendt i høring med svarfrist d. 18. april 2007 hos følgende interessenter:

AI-BOA, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BAT-Kartellet, Nationalbanken, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Textil & Beklædning, Dansk Transport og Logistik, Dansk Sygeplejeråd, Danske Malermestre, Danske Mediers Arbejdsgiverforening, Danske Slagterier, Finansforbundet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FOA, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, FTF, Grafisk Arbejdsgiverforening, HTS – Handel, Transport og Service, Håndværksrådet, IDA, KL, Landbrugsrådet, LO, Lederne Hovedorganisation, Sammenslutningen af landbrugets arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgivere, Skibsværftsforeningen samt TEKNIQ Installatørernes Organisation.

Forslaget blev herudover sendt i høring i Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne med frist d. 25. april 2007.

Der er modtaget høringsvar med substantielle kommentarer til forslaget fra Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Handel, Transport & Service, Lederne og Foreningen Registrerede Revisorer FRR.

Dansk Arbejdsgiverforening skriver bl.a.:

"Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er skeptisk overfor forslaget om at etablere ny statistik over ledige stillinger, idet DA konstaterer, at forslaget øger virksomhedernes administrative byrder. Ud fra en samlet betragtning er det DA's vurdering, at gevinsterne ved at få en ny og statistisk mere valid kilde til information om virksomhedernes arbejdskraftbehov ikke tilstrækkeligt opvejes af den øgede indberetningsbyrde.

I forhold til forordningsforslagets konkrete indhold finder DA det tilfredsstillende, at Europa-parlamentet og Rådet har valgt:

- *at åbne adgang for at data kan produceres på grundlag af administrative data*
- *ikke at opstille hindringer for at statistikken baseres på virksomhedernes frivillige deltagelse*

DA forventer, at blive inddraget i Danmarks Statistiks videre tilrettelæggelse af dataindsamlingen for Danmark herunder fastlæggelse af undersøgelsens stikprøve".

Dansk Erhverv skriver bl.a.:

"Dansk Erhverv vil påpege, at statistikken næppe vil give et bedre beslutningsgrundlag om forholdene i Danmark, end det man allerede i dag kan opnå via Arbejdsmarkedsstyrelsens redegørelser om Arbejdsmarkedsrådenes vurderinger af flaskehalsproblemer. Det betyder, at man ved en indførelse af forslaget påfører de danske virksomheder nye administrative byrder uden reelt at opnå meget bedre information, end der allerede findes i dag.

Dansk Erhverv erkender imidlertid den problemstilling, at Danmark er et af de få lande i EU, som ikke i dag udarbejder en statistik på linie med forslaget. Derfor kan det være hensigtsmæssigt, at Danmark af hensyn til overvågningen af det samlede arbejdsmarked i EU alligevel udarbejder statistikken.

Set i det lys finder Dansk Erhverv det tilfredsstillende, at Europaparlamentet og Rådet har valgt at åbne adgang for, at data kan produceres på grundlag af administrative data, samt at der ikke stilles hindringer for, at statistikken baseres på frivillige indberetninger fra virksomhederne.

Dansk Erhverv støtter den danske indstilling om, at dataindsamlingen udskydes så langt som muligt, og at der skal arbejdes på at minimere svarbyrden blandt små og mellemstore virksomheder".

Dansk Industri skriver bl.a.:

"Dansk Industri (DI) er positivt indstillet over for EU-Kommissionens forslag, idet vi vurderer, at en kvartalsmæssig statistik over ledige stillin-

ger i EU vil udgøre en klar forbedring af den nuværende arbejdsmarkedsstatistik.

Vi er dog bekymret for de administrative byrder, en sådan statistik kan medføre. Derfor er vi også tilfredse med, at regeringen har det som sit klare mål at arbejde for, at de administrative byrder bliver holdt nede. Vi efterlyser dog konkrete overvejelser om, hvorvidt der kan skabes en statistik, som slet ikke belaster virksomhederne administrativt. Det må i den forbindelse være muligt at skabe et nødvendige overblik over ledige stillinger via kontakter til jobcentrene og via diverse internetportaler. Disse muligheder bør undersøges og udtømmes, inden der sættes statistikindsamling i værk.

DI ser desuden gerne, at forordningen ikke ekspliciterer nøjagtige metodekrav omkring dataindsamling”.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening skriver bl.a.:

”På baggrund af det foreliggende forordningsgrundlag, hvor ”ledige stillinger” ikke er præcist defineret, finder FA det vanskeligt at vurdere brugbarheden af en kvartalsstatistik over ledige stillinger. Det er vigtigt, at det defineres klart, hvornår en stilling er ledig.

For FA er det endvidere vigtigt, at indberetningsbyrden for arbejdsgiverne i forbindelse med en evt. gennemførelse af forslaget bliver mindst mulig. Det være sig både i kraft af en begrænset stikprøvestørrelse og en kort og præcis udformning af spørgeskemaet. FA mener i øvrigt, at den byrde, erhvervslivet pålægges ved en sådan statistik, skal belyses og indgå i de samlede målinger af administrative byrder”.

Handel, Transport & Service skriver bl.a.:

”HTS er bekymret for, at forslaget pålægger virksomhederne flere administrative byrder, uden at det bidrager til at lette dagligdagen for virksomhederne på andre områder. Udviklingen i antallet af ledige stillinger bliver allerede belyst igennem Arbejdsmarkedsstyrelsens kvartalsvise redegørelse for Arbejdsmarkedsrådenes vurderinger af flaskehalsproblemer. Desuden bliver der udarbejdet statistik på grundlag af antal stillingsopslag på www.jobindex.dk.

Virksomhederne har brug for information opdelt på branche, arbejdsfunktion og region. En flad figur for udviklingen i det samlede antal ledige stillinger i hele landet er mindre interessant. Virksomhederne har ikke brug for at sammenligne med antallet af ledige stillinger i Grækenland eller Portugal. Kun vore nærmeste nabolande har interesse i rekrutteringsøjemed.

På den baggrund vil HTS henstille til, at deltagelsen i en ny kvartalsstatistik over ledige stillinger gøres frivillig, eller at undersøgelsen baseres på administrative data”.

Lederne skriver bl.a.:

”Det er Ledernes opfattelse, at der er et stort behov for at udvikle en nogenlunde ajourført beskæftigelsesstatistik i Danmark. En supplement her til kunne være en statistik over ledige stillinger, men efter Ledernes opfattelse bør det ikke stå øverst på listen over nødvendige statistikker for ”overvågning og analyse af omfanget af og strukturen i efterspørgslen efter arbejdskraft og til kortlægning af mangel på arbejdskraft, flaskehalse og uligevægt mellem udbud og efterspørgsel opdelt efter region, aktivitet og erhverv, som det fremgår af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse (2005-2008)””.

Foreningen Registrerede Revisorer FRR skriver bl.a.:

”Forslaget udgør umiddelbart en administrativ byrde for de virksomheder, som udtrækkes. I og med, at det ikke står lysende klart, hvad statistikken konkret skal bruges til, er det et åbent spørgsmål, om den individuelle indsats hos virksomhederne vil stå i en fornuftig relation til de mere luftige samfundsmæssige gevinster ved at tilvejebringe statistikken.

De udtrukne virksomheder kan næppe se nogen egenfordel i at udfylde spørgeskemaet. Ønsker man det offentliges hjælp til rekruttering af medarbejdere, benytter man sig som virksomhed af Arbejdsformidlingen. Det giver ingen merværdi også at indberette til et centralt organ.

Behovet for statistikken kan måske være større i lande med træge arbejdsmarkeder. En statistik over ledige stillinger i et land med høj arbejdsløshed vil muligvis kunne anvendes politisk som argument for reform. I Danmark forekommer den dog at være overflødig. Der er ingen grund til at tro, at den vil kunne løse vores flaskehalsproblemer, da vi allerede har et i mange henseender effektivt arbejdsmarked.

Hvis statistikken alligevel gennemføres, bør der foretages AMVAB-målinger på den, og den bør ikke omfatte meget små virksomheder uden selvstændig administrationsenhed.

6. Andre landes holdninger

Statistikker over ledige stillinger har været indsamlet i de fleste EU-lande siden 2003 i henhold til en gentlemanaftale. Kun tre lande, deriblandt Danmark, laver ikke statistikken. Det forventes på den baggrund, at et stort flertal af medlemslandene vil tilslutte sig forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark anser opgørelsen over ledige stillinger som en væsentlig indikator for overvågningen og gennemførelsen af centrale EU-politikker. Danmark er derfor positivt indstillet over for forslaget, idet det dog tilstræbes at minimere svarbyrden blandt de små og mellemstore virksomheder mest muligt.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovmæssige konsekvenser.

Forslaget påfører Danmark omkostninger til udvikling og drift af den nye statistik over ledige stillinger i Danmark. Etableringsomkostningerne vil det første år beløbe sig til 2,5 mio. kr., mens de årlige udviklings- og driftsomkostninger i de efterfølgende år vil beløbe sig til 2,9 mio. kr. Omkostningerne afholdes inden for Økonomi- og Erhvervsministeriets ramme.

Forslaget indebærer en udgift på EU's budget på 4,5 mio. € for perioden 2008-2010. Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter svarende til et dansk bidrag på ca. 670.000 kr. for perioden 2008-2010.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser ud over de anførte administrative konsekvenser nævnt under punkt 10.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Gennemførelse af forslaget indebærer en vis forøgelse af svarbyrden for danske erhvervsenheder, men det tilstræbes fra dansk side at minimere forslagets belastning af små og mellemstore virksomheder mest muligt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg i form af et foreløbigt nærhedsnotat dateret d. 26. marts 2007 og grundnotat dateret d. 11. april 2007.